

2020 / Vol:6, Issue:34 / pp.2104-2109

REVIEW ARTICLE

Arrival Date : 11.11.2020

Published Date : 26.12.2020

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.468>

Reference : Çelenk, M. (2020). "Yoksulluğun Kırdaki Görünümleri: Ordu İlinde Yalnız Yaşayan Yaşlılar", Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences, 6(34):2104-2109.

YOKSULLUĞUN KIRDAKİ GÖRÜNÜMLERİ: ORDU İLİNDE YALNIZ YAŞAYAN YAŞLILAR

Views Of Aging In The Rural Area: The Elderly Living Alone In Ordu

Mihriban ÇELENK

Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Bölümü, Sakarya/Türkiye
ORCID ID: 0000-0002-7113-2073

ÖZET

Bu çalışmada yoksulluğun kırsal mekânda yaşayan yaşlıların yaşamlarındaki görünümü incelenerek yoksulluğun özellikle kırdaki yalnız yaşayan yaşlılarda hangi sıkıntıları doğurduğu, kırsal yaşlılara hangi kolaylıkları getirdiği tartışılmaktadır. Yaşlılık süreci kendi içerisinde bir takım dezavantajlılıkları getirmektedir. Bu dönemin getirdiği durumlar yaşlıların hayatını yaşlılık döneminin öncesine nazaran bir hayli değiştirmektedir. Yaşlılık hayatına girildiğinde gelen bu birtakım sıkıntılar yanına başka dezavantajlı durumlar eklendiğinde yaşanması zor hale gelmektedir. Bu yüzden yaşlıların bu dönemi olabildiğince rahat geçirmelerini sağlamak önemlidir. Bir gün herkes yaşlanacağına göre yaşlılık çalışmalarını üzerinde daha fazla durulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Yoksulluk

ABSTRACT

In this study; By examining the appearance of poverty in the lives of elderly people living in rural areas, it is discussed which difficulties poverty causes especially for the elderly living alone in rural areas and which benefits rural brings to the elderly. The old age process brings some disadvantages in itself. The conditions brought about by this period change the lives of the elderly a lot compared to the old age period. It becomes difficult to experience when other disadvantageous situations are added to these problems that come when you enter the old age life. Therefore, it is important to ensure that the elderly spend this period as comfortably as possible. Since everyone will get older one day, more emphasis should be placed on aging studies.

Key words: Old Age, Poverty

1. GİRİŞ

İnsan sosyal bir varlık olduğuna yalnız başına hayatını sürdürülemez. Sosyal ilişkiler birey için yeme içme ihtiyaçları kadar önemlidir çünkü bireyler iletişim kurmak paylaşmak sevmek sevilme isterler. Ancak bu sevmeye sevilme toplumla iç içe olma gibi ihtiyaçlar bir bireyin yaşamı boyunca artıp azalabilir. Bir bireyin yaşamı boyunca bebeklik çocukluk yetişkinlik ve yaşlılık gibi temel çeşitli dönemlerden geçer. İnsan biyolojisi gereği nasıl dönemlerden geçiyorsa yaşlılık ve yaşlılara atfedilen durumlarda geçmişten günümüze çeşitli şekillerde karşımıza çıkmıştır.

Yaşlılar ilk ve orta çağlardan itibaren sanayi devrimine kadar toplumlarda "akıl ve otorite" kaynağı olarak görülmüştür. Sanayileşme süreci ile birlikte ortaya çıkan değişimler; aile yapısı ve toplumsal gelişmeler yaşlılığın sosyal bir sorun olarak algılanmasına neden olmuştur. Sanayileşme öncesi bilgi ve tecrübenin kaynağı olarak görülen yaşlı, teknolojik gelişmeler sonucu bilgi aktarımının önünde engel olarak algılanmaya başlamıştır. Bu hızlı değişim ve dönüşüm sürecine paralel olarak yaşlının da rol ve statüsü değişmeye başlamıştır. Yaşlı artık tahammül edilmesi ve merhamet gösterilmesi gereken, çok fazla tecrübelerine ve bilgisine başvurulmayan biri, yük hâline dönüşmeye başlamıştır (Sevil:41,42).

Yaşlılık dönemi her birey için kaçınılmaz bir süreçtir ve bu dönemin yaşanması engellenememektedir. bu dönem yaşamın diğer dönemlerinden farklı görülmemelidir ve

dışlanmaların en aza indirilmesi hedeflenmelidir. Yaşlıların hayatlarından memnun olmaları bu dönemi sağlık ve ekonomik ve psikolojik anlamda iyi geçirmeleriyle bağlantılıdır. Hayatın diğer dönemlerini yaşayan bireylere nazaran hayattan beklentileri bir hayli azalmış ve tatmin olmaları daha kolay olan yaşlıları anlamaya çalışmak ve bu dönemi mutlu ve memnun geçirmelerine yardımcı olmak hepimizin görevidir. Tüm insanlar hem hayatta görünür olabilmek hem de yaşamı yaşanır hale getirebilmek adına işe yaradığını hissetmek ister.

Yaşlı olmak ve yalnız yaşamak hayli zor bir süreç demektir. yaşlıların bu süreci geçirmesinde kırdı yaşamaları nasıl bir rol oynar bu önemli bir konudur. Yoksulluk hayatımızda sayılamayacak kadar çok konunun sebebi olabilecek kadar güçlü bir faktördür o halde da dezavantajlı gruplar olan yaşlılara bir de yoksul olma durumu eklendiğinde yaşlılık daha fazla hissedilir olmaktadır.

2. AKTİF YAŞLANMA

Aktif yaşlanma kavramı, salt işgücüne katılan yaşlı nüfus olarak algılanmamalıdır. Aktif yaşlanma kavramında, yaşlıların gönüllülük sayesinde topluma katılımları, uygun konutlar ve altyapı sayesinde yaşlıların bağımsız yaşayabilmelerini de içeren bir yaklaşım bulunmaktadır. Aktif yaşlanmaya ilişkin politikalar, insanları sağlıklı, bağımsız ve aktif tutmanın yanı sıra ilerleyen yaşlarda yoksullukla mücadeledeki önemli araçlardan biri olarak görülmektedir. görüşme yapılan yaşlıların aktif yaşlanma konusunda azımsanamayacak ölçüde iyi oldukları görüşme boyunca anlaşılmaktadır. Bu bakımdan kırsal alan, aktif yaşlanma konusunda yaşlı bireylere oldukça avantaj sağlamaktadır. Bu aktif yaşlanma aşamasında yaşlılar işgücüne katılmadıkları halde oldukça aktif görülmektedir. görüşme sonuçlarında görüşmecilerin aktif oluşunun en önemli sebebi yaşadıkları kırsal alandır bunun yanı sıra Karadeniz insanının hareketli ve çalışkan olmasının payı da göz ardı edilmemelidir.

Aktif yaşlanmanın gerçekleşebilmesi için öncelikle bireylerin sağlığının iyi olması, onların yaşamını aksatacak bir hastalık veya rahatsızlığın bulunmaması gerekir.

3. YAŞLILIK DÖNEMİNDE YOKSULLUK

Yoksulluk kavramı ekonomik, sosyal kültürel birçok etmeni içeren bir olgudur. Yani yoksulluk olgusu birbirinden etkilenen ve birbirleriyle beslenen karmaşık bir süreçtir. Bu süreçte ekonomik sosyal her türlü kaynağa ulaşmadaki kısıtlılıklar yoksulluğun hem nedeni hem sonucu olabilir. Yoksulluğun net bir tanımı olmamakla birlikte 2 yoksulluk türünden söz edebiliriz. Bunlar mutlak yoksulluk ve göreceli yoksulluktur.

Mutlak yoksulluk; hane ya da bireyin yaşamlarını fiziksel olarak sürdürebilmeleri için ihtiyaç duydukları minimum tüketim seviyesi olarak tanımlanmaktadır.

Göreceli yoksulluk ise hane ya da bireyin toplumun genel refah düzeyinin altında gelir veya harcamaya sahip olmasıdır.

Yoksulluk olgusu belirli yaş ve cinsiyet gruplarını daha fazla etkilemektedir. Özellikle yaşlı nüfusun genel nüfus içindeki payının artması bir risk grubu olarak yaşlıların önemini arttırmaktadır. (Ak ve Közleme, 2017: 5) Yaşlılık konusu ilk olarak 1982 yılında Viyana'da daha sonra 2002 yılında Madrid'de yapılan Birleşmiş Milletler Dünya Yaşlılar Asamblesi'ndeki Uluslararası Eylem Planı'nda "Her yerde insanların güvenli ve saygın şekilde yaşamlarını ve toplumlarda tüm haklara sahip birer vatandaş olarak yaşamaya devam etmelerini garanti etmek" amacı ile gündeme gelmiş daha sonra giderek artan bir ilgi görmeye başlamıştır. (Yıldız Bağdoğan, 2015:426) Yaşlanma; doğumdan ölüme kadar devam eden bir büyüme ve gelişmeyi ifade ederken; yaşlılık, bu süreçte olgunlaşma ve kendini gerçekleştirmenin ardından ortaya çıkan farklı değişimlerin yaşandığı bir dönem şeklinde değerlendirilmektedir. Yaşlılığın net bir tanımı yapılamamakta ve bu kavrama çok yönlü bakılmaktadır. Biyolojik yaşlılık insan organizmasındaki fonksiyonların azalması ve hücre kayıpları olarak tanımlanır. Kronolojik yaş doğumdan ölüme kadar geçirilen yaş evrelerini kategoriler halinde değerlendirir. Psikolojik yaş kişinin hissettiği yaş olarak kabul edilir. Sosyal yaşlanma ise statü ve rol kayıplarıyla yaşamdan kademeli olarak geri çekilme, çevrenin kişiyi yaşlı olarak değerlendirdiğinin

algılanmasıyla anlam kazanmaktadır (Baran vd, 2005). Yaşlılıkta bireyin bilişsel ve fizyolojik yetilerinde bir gerileme olmakla birlikte sosyal yaşantısı, üretkenliği, rol ve statüsü, sosyal çevresi, sosyal desteği, ekonomik düzeyi vb. alanlarda kayıpların yaşandığı bir dönem söz konusu olmaktadır. Dezavantajlı gruplar arasında yer alan yaşlılara yoksulluk özelliğinin eklenmesi yaşlıları iki kat dezavantajlı konuma getirmekte ve hayatlarını kaliteli şekilde devam etmelerini zorlaştırmaktadır. Yaşlılığın seyrine bir de yoksulluğun etkisini düşünürsek sorunun boyutlarının insan onurunda yarattığı olumsuzlamayı daha açık görmüş oluruz.

Tufan (2014) Türkiye’de on yaşlıdan dokuzunun gelirinin olmadığını yaşlıların çoğunun yarın ki ekmeğini nasıl bulacağı kaygısıyla başını yastığa koyduğunu, cehalet, yaşlılık, engellilik, fakirlik ve sosyal güvenlik yoksulluğunun yaşlı nüfusun en önemli sorunları arasında yer aldığını belirtmektedir.

Her geçen gün artan kentleşme olgusu ailelerin küçülmesi, kadınların çalışma yaşamına girmesi, yaşlıların aile içindeki bakımını güçleştirmekte, bu ise yaşlılık ve yoksulluk sorununun giderek derinleşmesine yol açmaktadır. Yaşlı nüfusun karşılaştığı en büyük sorun aktif yaşlanma dönemine göre yoksun kalınan gelir ve buna bağlı olarak yaşanan yoksulluk durumudur. Bu bakımdan yoksulluk yaşının yalnızlaşmasının en önemli belirleyicisi durumundadır.

Yaşlılığın getirdiği gelir elde etmede ki sınırlılıklar ve ek maliyetler yaşlıların yoksullaşma riskini artırmakta, mevcut olan yoksulluk düzeyini derinleştirmekte ve farklılaştırmaktadır. Yetersiz beslenme, temel sağlık hizmetlerinden yoksunluk sağlıksız ortamda yaşam sürdürme zorunluluğu, eğitimsizlik gibi yoksullukla ilintili sorunlar yaşlılığın olumsuz etkilerini daha da artırmaktadır.

Ülkemizde yaşlıların genel yaşam standartları gün geçtikçe düşmekte, yaşlı bireyler sağlık, beslenme serbest zamanı değerlendirme, konut, bakım gibi sorunların yanında yoksulluk ve yalnızlıkla mücadele etmek zorunda kalmaktadır. Barınma, beslenme, giyim ve tedavi gibi en temel gereksinimlerini dahi karşılamakta güçlük çeken ya da karşılayamayan yaşlılar, toplumla iç içe olmak sosyal ve kültürel aktivitelere katılmak ve yaşamlarını üretken bir biçimde devam ettirmek için gerekli gelirden yoksundurlar.

Türkiye’de yerleşim yerine göre 65 yaş ve üzeri nüfus incelendiğinde 2014 TÜİK verilerine göre il ve ilçe merkezlerinden 65 yaş ve üzeri nüfus 5 milyon 260 bin yani %7,4 iken, kırsal alanda yaşlı nüfus 933 bin yani %14,6’dır. Bu durum kırsal alanda yaşayan gençlerin azalmaya başladığının yaşlı nüfus oranının yükseldiğini ve giderek yükseleceğini göstermektedir. (Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, 2015).

Kırsal yaşlılık, kırsal alandaki yaşlıların ekonomik olanakları fiziksel koşulları sağlık ve bakım ile ilgili durumları ve diğer psiko sosyal durumları ele alan bir olgu olarak açıklanmaktadır. Kırsal yaşlılığın genel yaşlılık tanımından ayrı açıklanmasının nedeni; kırsal alanlarda yaşlı nüfusun fazla olmasının yanında, kırdaki yaşlıların kente nazaran sağlık bakım güvenlik alanlarındaki hizmetlerden daha sınırlı şekilde faydalanabildikleri konusuna dikkat çekmektir.

Bugün köylerde yaşlılık sorunlarında en önemlilerinden bir diğeri yaşlı kesimin yetişkin çocuklarından ayrı, uzakta yaşamalarıdır. Özellikle kırdaki nüfus yapısının giderek yaşlanması artan göçlerle birlikte köylerin neredeyse artık yaşlı bireylerin yaşadığı mekanlar haline gelmesi, köydeki yaşam standartlarının şehirdeki gibi olmayışı ve tarımsal geçim faaliyetlerinin aktif oluşuyla yaşları kaç olursa olsun tarımsal faaliyetlerde aktif rol göstererek kendilerine ek gelir sağlamaya çalışan kırdaki yalnız yaşayan yaşlıların araştırılması bakımından önem teşkil etmektedir.

Kırsal alanda yaşayan yaşlı nüfusun ekonomik geçim kaynaklarından en önemlisi tarımdır. Tarım, kırsal alanda yaşayan yaşlıların ekonomik anlamda gelir elde ettikleri önemli bir sektördür. Türkiye’de tarımda istihdam edilen 65 yaş ve üstündeki nüfus 446 bin kişidir. (kalkınma atölyesi mevcut durum raporu, 2015)

Bu nüfusun önemli bir kısmının sosyal güvencesiz ve kayıt dışı olarak çalıştığı düşünülmektedir. Yapılan çalışmalar, tarımda emeğinin karşılığı olan ekonomik geliri elde edemeyen, bu gelirle geçimini sağlayamayan yaşlıların yoksullukla yüz yüze geldiğini ortaya koymaktadır. Bu tip yoksulluktan en fazla etkilenenler ise kırsal alanda yaşayan yaşlı kadınlardır. Kırsal kesimde çalışan kişiler kötü şartlarda ve sosyal güvenceden yoksun olarak çalışmaktadırlar. Dolayısıyla bugün kırsal kesimde tarım sektöründe kayıt dışı ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan ve çalıştırılan kişiler yarının kırsal yoksullarını oluşturacaklardır.(Kalkınma atölyesi mevcurt durum raporu, 2015)

Tüm bunlar göz önüne alındığında kırdaki yalnız yaşayan yaşlılara yoksulluğun getirdiği zorluklar eklenince yaşlılık katlanılması zor bir yaşam süreci olmaktadır.

Türkiye genç nüfus olarak görünse de ileriki yıllarda eğitim seviyesinin artması, evlilik yaşının yükselmesi ve kadının iş yaşamına girmesinin sonucunda doğurganlık oranının azalması gibi sebeplerle Türkiye'nin yaşlı nüfusu hızla artacaktır. Tüm bunlar gerçekleşirken yine makineleşmeyle tarımda çalışan kesimin azalması ve yeni iş kolları için kentlere göçü, yaşlıların gerek iş yapabilme yeteneklerinin ve hızlarının azalması gerekse emek piyasasının dışında kalmaları şehre olan adaptasyonunu ve şehirde yaşayabilme ihtimalini düşürmektedir.

Bu bakımdan çocuklarına yük olmak istemediğinden kente göç etmeyen ya da edemeyen yaşlılar kırsal kesimde mevcut imkânlarla yaşamaya çalışmaktadır. Özellikle imkânsızlıkların köylerdeki yaşlıların yaşam kalitesini etkilediği düşünülünce yaşamın aşamalarından sadece birini yaşamakta olan yaşlıların daha iyi imkânlarda yaşatılması gerektiğini önem arz etmektedir. Bir gün hepimizin yaşlılık evresini geçireceğimiz ve Türkiye'nin yaşlı nüfusunun giderek arttığı düşünüldüğünde yaşlıların uygun olmayan yaşam şartlarına sahip olması hem bugün hem de yarınımız için olumsuz bir durum ve toplum yapısını sergilemektedir.

Bu sorun üzerinde durulmadığı ve gerek kırdaki gerekse kentte olan yaşlıların sosyoekonomik ve sosyokültürel sorunlarına çözümler üretip çözülmediği takdirde ileriki yıllarda daha da büyük sorun haline gelebilir. Şartlar dikkate alındığında sosyal ve ekonomik yönden özellikle ekonomik yetersizliğin getirdiği dezavantajlarla sosyal dışlanmayla karşı karşıya kalan ve ölümü beklemeye mahkum edilmiş yaşlılar için daha önce yapılan çalışmalar ve çözümler önemli yer tutmaktadır ve tutmaya da devam edecektir.

Yaşlılıkta ortaya çıkan sorunların azalması ve yaşlılık sürecinin daha iyi koşullarda sürebilmesi için belli başlı çalışmalar yapılmaktadır. Başta yerel yönetimler olmak üzere, aile ve sosyal politikalar bakanlığının ve yaşlılıkla ilgili tüm bilim dallarının yanı sıra, yaşlıların ve ailesinde yaşlı bulunanların ortak çabası, profesyonellik gerektiren yaşlı hizmetleri ve bakım sorununun çözümü noktasında birleşmektedir. Bunlar;

Yerel yönetimler ve tıp fakültelerinde hasta ve yaşlılar için uğraş tedavisi çalışmaları yapılmaktadır. Türkiye'de çok yeni, 2005-2006 yıllarında ilk olarak Sakarya ve Akdeniz üniversitelerinde açılan eğitim dalıdır. Toplumsal olarak duyulan ihtiyacı karşılamak amacıyla 2014-2015 yılı öğretim döneminde, 60'tan fazla devlet ve vakıf üniversitesinin sağlık meslek/meslek/sağlık hizmetleri meslek yüksekokullarında sağlık meslek lisesi mezunları, "Yaşlı Bakımı" bölümünde eğitim alarak, ön lisans diplomasıyla "sağlık teknikeri unvanı" kazanmaktadır. Yaşlının temel özelliklerini ve gereksinimlerini bilme ve bu doğrultuda yaşlının ihtiyaçlarını karşılama becerisiyle yaşlıya bütüncül yaklaşabilme yetisi kazanan mezunlar, yaşlı bakım hizmetlerinin yürütüldüğü tüm kamusal ya da özel kurumlarda uzman gözetiminde çalışabilme olanağı bulmaktadırlar.

Türkiye'de yaşlılara yönelik, sosyal güvenlik hizmetleri ile kurumsal bakım ve gözetim hizmetleri verilmektedir.

Sosyal hizmetler ve çocuk esirgeme kurumu genel müdürlüğü tarafından yaşlı vatandaşlarımıza huzurevleri, yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezleri ile yatılı bakım hizmeti, Yaşlı Hizmet Merkezleri ile de gündüzlü hizmetler sunulmaktadır.

Ülkemizde, yaşlılara yönelik yatılı kurum hizmetleri SHÇEK'e bağlı faaliyet gösteren Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri ile Özel Huzurevleri ve Yaşlı Bakım Merkezleri ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları bünyesinde açılan Huzurevleri eliyle sunulmaktadır.

Ülkemize baktığımızda evde bakım hizmeti sunan kuruluşların sayısı 15 civarındadır ve evde bakıma yönelik uygulamalar yok denecek kadar azdır. Ülkemizde, evde bakım hizmetlerine yönelik olarak 10.03.2005 tarihli Evde Bakım Hizmetlerinin Sunumu Yönetmeliği çıkarılmıştır. Yönetmeliğe göre evde bakım, hekimlerin önerileri doğrultusunda hasta kişilere, aileleri ile yaşadıkları ortamda, sağlık ekibi tarafından rehabilitasyon fizyoterapi, psikolojik tedavi de dahil tıbbi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde sağlık bakımı ile takip hizmetlerinin sunulması olarak tanımlanmıştır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yaşlılık süreci yalnızca yaşlılık sürecini yaşamakta olan kişileri ilgilendiren bir süreç değildir. Çünkü her birey doğar büyür yaşlanır ve ölür. Her varlık için kaçınılmaz ve engellenemez olan bu süreç o zaman genç yaşlı tanımadan hepimizi ilgilendirmektedir. Yaşlılık süreci hayatın diğer süreçleri gibi olağan karşılanmalı ve bu süreci yaşayanlar toplum içinden ve yaşamdan dışlanmadan onların bu süreci en rahat şekilde tamamlamaları sağlanmalıdır. Bu konu da yaşlılara yardımcı olabilmek amacıyla insanlara, ailelere, devlete ve öne sürülen politikalara önemli sorumluluklar düşmektedir.

Yaşlılar dezavantajlı gruplardan biridir. Bu dezavantajı gerek hareket yetilerini önceye nazaran yitirmiş olmaları gerekse ekonomik olarak istihdam dışında kalmaları yönüyle yaşamakta ve hayatlarında fazlasıyla hissetmektedirler Öncelikle yaşlılık dönemine hayatın son aşaması olarak bakılmamalıdır. Böyle bir bakış açısı baştan yaşlılık sürecindeki bireyleri dışlanmaya mahkum bırakacaktır.

Sosyal hayatları, bağ bahçe işleri, cami, komşu, mezarlık ve kahve ziyaretlerinden ibaret olduğu görülmüştü

Ekonomik olarak düşük gelire sahip olan yaşlılar, gelirleriyle idare eder bir yaşam sürdürmedikleri durumda parasız kalmaktadırlar. Araştırma sonucunda yaşlıların çok acil bir durum olmadıkça buldukları mahallede il ve ilçe merkezlerine gidemedikleri anlaşılmıştır. Köylerde ulaşım sağlayan dolmuşların ücretleri kooperatif tarafından belirlendiği için küçük yerlerde yaşlı ve öğrenciler için ayrı bir indirim uygulanmamaktadır. Yaşlıların elde ettikleri gelire ulaşımından rahat bir şekilde faydalanmalarını sağlamak amacıyla kooperatiflerin kendi mahallesinin, köyünün insanına yardımcı olması, yaşlıların verdikleri ücretlerin sivilin ücretinden farklı olması yaşlıların bütçesine bir nebze yardımcı olabilir gibi görülmektedir.

Araştırma boyunca hastaneye birinin yardımı olmadan gidip muayene olamayan, cebinde parası olmadığı için hastaneye gidemeyen veya hastalığını tedavi ettirmesi, ameliyat olması gereken ancak bakacak kimsesi olmadığı için tedavi sürecine başlamayan yaşlılar olduğu görülmüştür. Bunun azaltmak adına ayda 1 ya da 2 kere köylere hemşire ve hekimler gönderilerek yaşlılar muayene ettirilebilir, tedavi sürecinden sonra bakıma muhtaç hastalar için belirli süresi olması artıyla devlet tarafından yaşlı bakımını üstlenecek bir personel iş gücü oluşturulmalıdır.

Gerekli duydukları gıdayı ve vitaminleri sağlıklı bir şekilde alamayacak durumda olan yaşlılar tespit edilerek onlara en azından 2 ayda bir et süt ve bakliyat grubunun içinde olduğu gıda yardımı yapılmalıdır.

Kır da çoğunlukla yaşını başını almış bireylerin yaşadığı bilinen bir gerçektir. Hiçbir etkinlikten faydalanamayan yaşlılar için buldukları köylerde onların yaş grubuna hitap eden etkinlikler düzenlenmelidir. Burada bu imkanlardan faydalanmalarını sağlamak amacıyla gerekli makamlara başvurmak, hizmet etmek köy muhtarlarına düşmektedir.

Yaşlıları hayatta en çok korkutan ve endişelendiren durumlar, elden ayaktan düşmek ve muhtaç duruma düşmek, bakım veya huzur evinde yaşamak zorunda kalmak, yalnız ölmek ve çocuklarının fakirleşmesidir. Korku ve endişelerin türünde cinsiyete göre bir değişim görülmemiştir.

Yaşlılar üzerine yapılan çalışmalar artırılmalı bu grubun gerek kırdaki gerek kentte ne tür sorunlar yaşadığı ortaya konulmalıdır. Araştırmaların tespit edilmesi mevcut şartların iyileştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Kırdaki yaşlanma sürecinde olan yaşlıları ve yaşlılık aşamasına geçmekte olan bireyleri aktif yaşlanma sürecine dahil edebilmek için özellikle tarımsal alanda destekleyici ücretler verilmelidir. Ayrıca hangi yaş grubunda olursa olsun aktif yaşlanma konusunda tüm bireyler bilgilendirilmelidir.

Herkes bir gün yaşlanacağı için bireyler küçük yaşlarda bilinçlenmeli daha verimli yaşlılık geçirmek adına ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde olan öğrencilerin ders kitaplarında yaşlılık konusu yer verilmeli, yaşlıların yaşadıkları sorunlar ve onlara karşı nasıl davranılması gerektiği konusundaki bilgiler onlara küçük yaşlarda aşılanmalıdır.

KAYNAKÇA

Ak, m. Közleme, O. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED) 2017, Cilt 3, Sayı 2, Sayfa 197-208

Baran A. G. (2001). Türkiye’de yaşlılık politikaları- nın sosyolojik analizi. V. Kalınkara (ed) I.Ulusal Yaşlılık Kongresi, Ankara: :Yaşlı Sorunları Araştırma Derneği. 256-76.

Dericioğulları Ergun, A. 2017, “Türkiye’de Yoksulluk ve Dezavantajlılık Halleri: Yaşlı Kadın Olmak Üzerine Bir Okuma”, Toplum ve Demokrasi, 11 (24), Temmuz-Aralık, s. 17-36.

Kurt, G. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Aralık 2014, 15(2), 165-189. 165 Türkiye’de Yaşlı Kadın Olmak Kuşaklararası Görüşler: Eskişehir İl Örneği.

Küçük, M. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi / Cilt:18, Sayı:1, 2016, 29-48.

Sevil, H. T. (2005). Yaşlılığın Sosyal Anatomisi. Ankara: SABEV.

Tufan, İ. (2003). Modernleşen Türkiye’de yaşlılık ve yaşlanmak, yaşlanmanın sosyolojisi. İstanbul: Anahtar Kitaplar Yayınevi.

Tufan, İ. (2014). Türkiye’de yaşlılığın yapısal değişimi. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları

Yaşlanma ve Kırsal Yaşlılık Mevcut Durum Raporu, Kalkınma Atölyesi, 1 (1) / Ocak-Şubat-Mart 2015.

<http://www.ka.org.tr/dosyalar/file/Yayinlar/Yaslilik/YASLILIK%20VE%20KIRSAL%20YASLANMA.pdf>

<http://shmyo.akdeniz.edu.tr/yasli-bakim-hizmetleri>

<http://www.ka.org.tr/dosyalar/file/Yayinlar/KaDergi/KADergi%20Say%C4%B1%202.pdf>